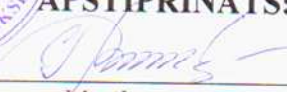

APSTIPRINĀTS:

Engures Mūzikas un mākslas
skolas direktore Ina SELIVANOVIČA
2015. gada "septembris"
ar rīkojumu nr. 1-10/11

**ENGURES
MŪZIKAS UN MĀKSLAS SKOLA
PROFESIONĀLĀS IEVIRZES IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA
„VIZUĀLI PLASTISKĀ MĀKSLA”
Kods: 20V 211 001**

**MĀCĪBU PRIEKŠMETA
"DIPLOMDARBA KOMPOZĪCIJA"
PROGRAMMA**

Mācību priekšmeta programma pieņemta MK sēdē
2015. gada 16. maijā
protokola Nr. 3

Mācību priekšmeta programma izstrādāta saskaņā ar Izglītības kvalitātes Valsts dienesta
licencētajām izglītības programmām
2015. gada 31. martā.

Mācību priekšmeta programmu izstrādāja Evita Blumberga

/paraksts/

Apjoms:

Stundu skaits gadā vienam audzēknim
7. māc. gads
34
Kopā: 34

Mācību priekšmeta mērķis:

- sniegt iespēju paplašināt un pilnveidot audzēkņu radošās spējas mākslas jomā;
- sniegt iespēju padziļināti pētīt un strādāt pie vienas tēmas;
- veicināt audzēkņu vispusīgas personības attīstību;
- pilnveidot stila un estētikas izjūtu;
- nostiprināt un paplašināt iepriekš iegūtās zināšanas.

Mācību priekšmeta uzdevumi:

- Padziļināt audzēkņu zināšanas izpētot kādu konkrētu tēmu vai darba uzdevumu.
- Izprast kompozīcijas uzbūves likumsakarības, izziņāt izteiksmes veidus un izprast tehniskos paņēmienus.
- Iepazīstināt audzēkņus ar dažādu mākslinieku radošo darbību.
- Rosināt audzēkņus veidot harmonisku vidi sev visapkārt.
- Attīstīt prasmi izteikties par mākslas darbu un vērtēt to.
- Prast aizstāvēt un izklāstīt saprotami savas idejas.
- Prast strādāt patstāvīgi, pielietojot iepriekš apgūtās prasmes un zināšanas.
- Prast ideju attēlot vizuāli.

Mācību sasniegumu vērtēšana:

- Audzēkņa mācību sasniegumus vērtē salīdzinājumā ar plānotajiem rezultātiem, raksturojot mācību priekšmeta programmas vai tās daļas apguves līmeni;
- Audzēkņa darbs tiek novērtēts ar atzīmi 10 ballu skalā:
- Izvērtējot darba gaitu mācību procesa laikā un Diplomdarba kompozīcijas (Nobeiguma darba) aizstāvēšanā I un II semestra noslēgumā;
- Visas aktivitātes un sasniegumi tiek summēti un galā izlikta atzīme.

Apguves līmenis	10 ballu sistēma	Satura apguve procentos	Skaidrojums
Augsts apguves līmenis	10 (izcili)	95-100%	Augsts zināšanu un prasmju līmenis, kas pārsniedz mācību priekšmeta programmas prasības. Radoša pieeja. Izvērtēšana – prasme veidot spriedumus, prasme izvērtēt pēc izstrādātiem kritērijiem.
(apgūts)	9 (teicami)	86-94%	Pilnībā apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības un iegūta prasme patstāvīgi un radoši pielietot iegūtās zināšanas. Sintēze – prasme savienot priekšstatus vai informāciju, veidojot jaunus, oriģinālus spriedumus vai secinājumus. Prasme risināt problēmas, izmantojot vairākus informācijas avotus.

Optimāls apguves līmenis (apgūts)	8 (ļoti labi)	77-85%	Pilnībā apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču reizēm trūkst prasmes patstāvīgi un radoši pielietot iegūtās zināšanas. Sasniegti darbam izvirzītie uzdevumi. Analīze – prasme sadalīt informāciju daļās, lai parādītu izpratni, sakarības.
	7 (labi)	68-76%	Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču konstatējami atsevišķi ir trūkumi to patstāvīgā realizēšanā un pielietošanā. Izmantošana – prasme izmantot apgūtās zināšanas jaunā situācijā.
	6 (gandrīz labi)	59-67%	Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču patstāvīgais zināšanu un prasmju līmenis atsevišķās jomās ir nepietiekošs un nepārlicinošs.
Pietiekams apguves līmenis (daļēji apgūts)	5 (viduvēji)	47-58%	Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču zināšanu līmenis vairākās jomās ir nepietiekošs un nestabils, kā arī trūkst iemaņu tās patstāvīgi pielietot. Izpratne – prasme demonstrēt, kā iegūtā informācija saprasta
	4 (gandrīz viduvēji)	35-46%	Gandrīz apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču zināšanu un prasmju līmenis daudzās jomās ir nepietiekošs. Zināšanas – prasme atcerēties vai atpazīt informāciju.
Nepietiekams apguves līmenis (nav apgūts, vēl jāmacās)	3 (vāji)	23-34%	Mācību priekšmeta programmas zināšanas apgūtas virspusēji, vājš prasmju līmenis.
	2 (ļoti vāji)	11-22%	Apgūtas atsevišķas mācību priekšmeta programmas zināšanas, taču nav prasmju tās pielietot.
	1 (ļoti, ļoti vāji)	0 -10%	Absolūts mācību priekšmeta programmas zināšanu un prasmju trūkums, nav veikti visi pedagoga definētie uzdevumi.

Galvenie vērtēšanas kritēriji:

Vērtēšanas kritēriji	Vērtējums punktos	Vērtējuma skaidrojums
1. Burtu planšetes kvalitāte, tehniskais izpildījums, vizuālā kompozīcija.	9-10	Burtu planšetei teksta izmēri vizuāli ir proporcionāli dotajam laukumam, teksts ir ļoti labi salasāms, izvēlētais šrifts ir atbilstošs izvēlētajam tehniskajam izpildījumam un nobeiguma darba idejas atspoguļošanai, tehniskais izpildījums izcils, pilnībā ievērotas burtu optiskās atstarpes.
	6-8	Burtu planšetei teksta izmēri vizuāli ir gandrīz proporcionāli dotajam laukumam, teksts ir labi salasāms, tehniskais izpildījums labs, audzēknis izprot, kas ir burtu optiskās atstarpes, bet ne visur tās ievēro.

	4-5	Burtu planšetei teksta izmēri īsti neatbilst dotā laukuma izmēriem, teksts grūti salasāms, tehniskais izpildījums paviršs, audzēknim trūkst zināšanu par burtu optiskajām atstarpēm.
	1-3	Burtu planšetei teksta izmēri nav saskaņoti ar doto laukumu, teksts ir nesalasāms, tehniskais izpildījums ir ļoti paviršs, neatbilstošs 7.klases prasmju līmenim.
2. Planšetu vizuālais kopiespaids un izpildījuma kvalitāte. (Kompozīcija. Vienota stila koncepcijas ievērošana.)	9-10	Planšetes ir savstarpēji stilistiski izcili vienotas, tās savstarpēji papildina viena otru, kompozicionālais risinājums pārlicinošs, Tehniskais izpildījums izcilā līmenī.
	6-8	Planšetu savstarpēji ir saskaņotas, kompozicionālais risinājums ir saprotams, tehniskais izpildījums ir labs.
	4-5	Planšetes savstarpēji stilistiski vāji saskaņotas, kompozicionālais risinājums nav pārlicinošs, tehniskais izpildījums paviršs.
	1-3	Audzēknim nav izpratnes par kompozīcijas būtību, planšetes nav savstarpēji saskaņotas, izpildījuma kvalitāte ir neatbilstoša 7.klases līmenim.
3. Projekta idejas oriģinalitāte un radošums. Idejas skaidra nolasāmība.	9-10	Izceļas ar radošu, spilgtu, oriģinālu ideju, izcili izmanto izteiksmes līdzekļus idejas skaidrai nolasāmībai.
	6-8	Ir radoša ideja nobeiguma darbam, audzēknis pratis izmantot iepriekš apgūtās zināšanas jaunā situācijā.
	4-5	Audzēknim ir lielas grūtības paust savas radošās idejas, nepieciešams pedagoga atbalsts.
	1-3	Idejiskais risinājums nav saprotams.
4. Audzēkņa nobeiguma darba idejas saprotams stāstījums un skaidrojums par pielietojamo materiālu un tehnoloģiju izmantošanu. Prasmes analizēt, komentēt, salīdzināt, un atbildēt uz jautājumiem.	9-10	Audzēknis prot saprotami un interesanti pastāstīt par savu darba ideju, prot pārlicinoši pastāstīt par pielietojamiem materiāliem un tehnoloģijām, kādas izmantoja projekta izstrādē, un kādas tiks izmantotas nobeiguma darba realizēšanā darbs materiālā. Prot savā runā izmantot mākslas terminus. Ir ievērotas valodas prasības. Prot pārlicinoši analizēt, komentēt un atbildēt uz papildjautājumiem.
	6-8	Audzēkņa runa nepārlicinoša, bet par galveno sava darba idejā prot pastāstīt. Prot pastāstīt par nobeiguma darba projekta izstrādes tehnoloģijām un izmantotajiem materiāliem, bet nelielas grūtības pastāstīt par nobeiguma darba materiālā plānotajām tehnoloģijām un materiāliem. Uz papildjautājumiem atbildēt spēj, bet nepārlicinoši.
	4-5	Audzēkņa runa nedroša, nepārlicinoša, grūtības pastāstīt par projekta planšetu izgatavošanas secību, nav skaidra priekšstata kā darbs tiks turpināts materiālā, atbildes uz papildjautājumiem sagādā grūtības.
	1-3	Audzēknim nav skaidrs, kā darbs tiks turpināts materiālā, par savu darbu pastāstīt gandrīz neko nespēj.

Mācību darba formas un metodes:

Diplomdarba kompozīcija ir grupas mācību nodarbība, kurā apvienojas teorētisko zināšanu apguve ar praktiskiem vingrinājumiem. Nodarbības gaita ir demokrātiska un tā notiek nepiespiestā atmosfērā izvērtējot esošās vides iespējas.

Mācību stundu laikā, pēc nepieciešamības, pedagogs konsultē, sniedz ieskatu pārdomās par tēmu vai demonstrē tehnikas pielietojumu.

Audzēkņi tiek aicināti strādāt patstāvīgi, lai pedagogs varētu izvērtēt audzēkņa apgūto zināšanu un iemaņu līmeni.

Darba gaitā ar audzēkņiem tiek pielietotas šādas metodes:

Mācību metožu izvēle ir joma, kas maz atkarīga no programmām, mācību grāmatām un materiālajiem resursiem, jo tikai un vienīgi pedagoga iniciatīva, prasme, talants un izdoma nosaka to, kā pedagogs veicamo uzdevumu aizvadīs līdz audzēkņa apziņai, kā nonāks līdz programmā ietvertu prasmju un iemaņu sasniegšanai.

- **jautājuma jeb sokrātiskā**, lai veicinātu skolēnu izziņas spēju attīstību, stimulētu skolēnu radošo procesu, attīstītu viņu prasmi domāt un izmantot zināšanas, formulēt domu un argumentēt viedokli;
- **atklājuma**, lai padziļinātu skolēnu interesi par mācību priekšmetu, uzlabotu radošos sasniegumus, attīstītu domāšanu un prasmi patstāvīgi plānot. Pieņem lēmumus un izmantot dažādus informācijas avotus. Rast iespēju radošiem eksperimentiem un materiālu pielietojumu jaunatklājumiem;
- **jautājumu un atbilžu** metode, lai dialogs var palīdzēt audzēknim analizēt darba procesu, saskatīt iespējamās kļūmes tajā un izdarīt vērtējumu.

Mācību darba paņēmieni:

- **saruna** – dod iespēju skolēniem un skolotājiem paust savu atšķirīgo pieredzi par konkrēto tēmu vai atšķirīgiem vērojumiem;
- **diskusija** – ļauj noskaidrot atšķirīgus viedokļus kādas problēmas vai idejas risinājumā;
- **prāta vētra** – veicina ideju radīt grupā;
- **pētījums** – ļauj izpētīt kādu tēmu, kādas lietas uzbūvi vai tās iespējamās formas;
- **projekts** – lieto patstāvīgu vai grupas darba pētījumu veikšanai par kādu pašu izvēlētu problēmu;
- **eksperiments** – ļauj patstāvīgi atklāt ko jaunu;
- **radošs individuāls darbs** – ļauj patstāvīgi realizēt savas radošās ieceres;
- **stāstījums** – ļauj strādāt ar visu grupu vienlaicīgi;
- **demonstrējums** – dod iespēju iepazīstināt ar jaunām mākslas tehnikām, paņēmieniem, tehnoloģijām;
- **stāsta sacerēšana** – dod ierosmi sagatavot izklāstu par sava darba tapšanas gaitu;
- **darbu mape** – liek apkopot darbus, skices ilgākā laika periodā.

Mācību priekšmeta programmas satura apguves secība:

Māc. gads	Tēmas	Stundu skaits
7.mācību gads	Idejas un iedvesmas meklējumi, skicēšana, apspriedes	6
	Idejas vizualizēšana uz planšetēm	10
	Diplomdarba projekta aizstāvēšana. Precīzs, konkrēts un saprotams savas idejas un darba izklāsts.	1
	Diplomdarba gaitas foto fiksācija, domu pieraksti, analīze, secinājumi, skices, darba proves.	16
	Diplomdarba aizstāvēšana. Precīzs, konkrēts un saprotams savas idejas un darba izklāsts.	1
	kopā	34

Izmantotā literatūra:

1. Kavacs V. Mākslas valodas pamati. – Rīga: Zvaigzne ABC, 1999.g.
2. Latvju raksti: 1., 2., 3. daļa. – Rīga: Valsts papīru spiestuve, 1990.
3. Šusts V. Telpas uztvere un kompozīcija. – Rīga: Zvaigzne, 1979.,
4. Klāra Blīgzna Kompozīcijas pamati 5.-9.klasei Lielvārds 2004.
5. Klāra Blīgzna Līnijas, laukumi, kompozīcijas 5.-9.klasei Lielvārds 2003.

Mācību priekšmeta programmu izstrādāja: Eiņa Blumberga 2015.g.
(pedagoga vārds, uzvārds, izstrādes gads)

Mācību priekšmeta programma apspriesta izglītības programmas Vizuāli plastiskā māksla metodiskās komisijas sēdē: 2015.g. 16.martā
(datums, gads)

Mācību priekšmeta programma aktualizēta: 2016.g. 22.augustā. Protok. Nr. 1-10/14
(datums, gads)

Mācību priekšmeta programma aktualizēta: 2017.g. 21.augustā Protokols Nr. 5.
(datums, gads)

Mācību priekšmeta programma aktualizēta: 2018.g. 21.augustā Protokols Nr. 5.
(datums, gads)

Mācību priekšmeta programma aktualizēta: 2019.g. 26.augustā Protokol. Nr. 8
(datums, gads)

Mācību priekšmeta programma aktualizēta: _____
(datums, gads)